

Landschappelijk inpassingsplan

Hoogeind (perceel 4480) te Oeffelt

Opdrachtgever: Venterra BV, Venlo
Veldbezoek uitgevoerd op: 30 mei 2020
Projectnummer: 2020-002
Versie: D1
Datum: 22 juli 2020
Auteur: Dianne Sanders, MSc.

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	3
1.1 Aanleiding.....	3
1.2 Locatie	3
2 Landschap	4
3 Ontwerpplan	5
3.1 Inrichtingsvoorstel.....	5
3.2 Beplantings- en beheerplan	7
3.2.1 Solitaire bomen	7
3.2.2 Scheerheg	8
3.2.3 Struweelhaag.....	8
3.2.4 Kruidenrijk grasland	9

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Venterra BV is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld voor perceel 4480 aan het Hoogeind te Oeffelt. De initiatiefnemer is voornemens drie vrijstaande woningen op de locatie te realiseren, gebruikmakend van de Ruimte-voor-Ruimte regeling. Voor een dergelijke ontwikkeling dient een nieuw bestemmingplan te worden opgesteld. Volgens het beleid dat is vormgegeven in de Interim Omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant dient de ontwikkeling van Ruimte-voor-Ruimte woningen landschappelijk te worden ingepast en verzekerd.

1.2 Locatie

De planlocatie is buiten de bebouwde kom gelegen, aan de zuidoostzijde van Oeffelt, in de gemeente Boxmeer. De locatie is kadastraal bekend als gemeente Boxmeer, sectie Z, nummer 4480. De topografische ligging van de onderzoekslocatie is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1. Topografische ligging van de planlocatie (rood omlijnd).

2 Landschap

De planlocatie betreft een grasland met een oppervlakte van $\pm 6.185 \text{ m}^2$. Het grasland wordt bemest en gemaaid.

Aan de noord- en zuidzijde van de planlocatie staat een vrijstaand huis met 1 bouwlaag en omliggende tuin. Aan de oostzijde van de planlocatie, aan de overkant van de weg Hoogeind, ligt een dijk met daarachter de uiterwaarden van de Maas. Tevens bevindt zich hier (noordoostelijk van de planlocatie) een woonboerderij met grote tuin, omgeven door heggen en bomen. Langs de westelijke perceelsgrens is een erfafscheiding (hekwerk) aanwezig. Hiernaast groeien op enkele plekken struiken. Achter het hekwerk is een zandpad gelegen.

Er zijn geen watergangen of waterpartijen aanwezig op of naast de planlocatie. De onderzoekslocatie is tevens vrij van bebouwing en houtige beplanting. In figuur 2 en 3 zijn enkele overzichtsfoto's van de planlocatie weergegeven.

De locatie is gelegen aan de rand van het Maasheggen gebied. Karakteristiek voor de Maasheggen is dat het landschap is verdeeld in een groot aantal kleine percelen die van elkaar zijn gescheiden door vee-werende, gevlochten heggen veelal bestaande uit meidoorn en sleedoorn. Dit eeuwenoude landschap kenmerkt zich verder door struweelhagen, weilanden en solitaire bomen.

Figuur 2. Oostzijde van de planlocatie gezien vanuit het zuiden.

Figuur 3. Westzijde van de planlocatie gezien vanuit de noordzijde.

3 Ontwerpplan

3.1 Inrichtingsvoorstel

Uit de quickscan die is uitgevoerd door de gemeente Boxmeer (Z/19/689717, BOX-2019-00984, d.d. 10 september 2019) blijkt dat het uitgangspunt van het inrichtingsvoorstel gericht moet zijn op de landschappelijke inpassing van de westelijke zijde van de nieuw te vormen percelen, langs de oude akkerpaden. Dit inrichtingsvoorstel, gericht op de westelijke zijde van de percelen, is weergegeven in figuur 4 op de volgende pagina

Uitgangspunt van deze landschappelijke inrichting is het behoud van het open karakter van het landschap en aansluiting bij het Maasheggengebied. Aan de noordzijde van de percelen is een struweelhaag opgenomen van 1,5 meter breed en 22,5 meter lang, welke uit kan groeien tot ongeveer 2 meter hoogte. Aan de westzijde zijn de individuele percelen verder omzoomd door een scheerheg van ongeveer 50 cm breed en 1-1,20 meter hoog, welke tot 20 meter de percelen in lopen langs de perceelsgrenzen. In de hoek van ieder perceel is een knotwilg voorzien en op de percelen zullen van noord naar zuid respectievelijk één, twee en drie fruitbomen geplant worden. De locatie van deze fruitbomen is geschetst in figuur 4 maar kan bij de realisatie per perceel heroverwogen worden. Halfstam en hoogstam fruitbomen passen het best binnen het beeld. Als fruitsoorten kunnen appel, peer, kers en pruim het beste overwogen worden omdat dit gangbare soorten zijn die al geruime tijd onderdeel uitmaken van het Nederlandse Landschap. In een strook van 20 meter parallel aan de westelijkgelegen akkerweg, tussen de heggen en bomen, wordt verder kruidenrijk grasland voorzien.

Aan de oostelijke zijde van de percelen, grenzend aan de weg Hoogeind, zijn vier opritten voorzien (waarvan de exacte locatie nog nader bepaald moet worden). Tussen de opritten in zijn zaksloten beoogd, ten behoeve van de inzijging van neerslag die van het dijklichaam en de weg af stroomt.

Figuur 4. Landschappelijke inpassing plangebied.

3.2 Beplantings- en beheerplan

3.2.1 Solitaire bomen

Aanplant

Voor het aanplanten van de solitaire knotwilgen en fruitbomen (plantmaat 8-10 cm) een voldoende groot plantgat (0,60 x 0,60 meter breed bij 0,5 meter diep) maken. Het meest geschikte plantseizoen is in het bladerloze seizoen wanneer het niet te hard vriest en er geen sneeuw ligt. Plaats eventueel een boompaal aan de zuidwestzijde van de boom.

Voor de knotwilg (*Salix alba* of *Salix fragilis*) kan worden gekozen voor de aanplant van gekweekt materiaal of het planten vanuit gesnoeide takken (wilgenpoot). Een geschikte wilgenpoot heeft een doorsnede van ongeveer 6-8 centimeter en is ongeveer 3 meter lang. Alle zijtakken dienen verwijderd te worden met een snoeischaar. Het dikke uiteinde dient in een v-vorm (punt) gezaagd of gekapt te worden, zodat de poot in de grond niet draait in de wind. Om wortelgroei te bevorderen kan in de onderste halve meter de schors op enkele plaatsen geschild worden. De poot moet minimaal 80 centimeter diep in een gat (m.b.v. grondboor of schop) worden geplant waarna het gat stevig gedicht wordt. De top kan eventueel afgezaagd worden op een gewenste hoogte (meestal 2 meter). Voor het verdere vormen van een knotwilg uit een staak, zie inzet (rechts).

Voor de fruitbomen is het van belang dat bij de keuze voor een ras de standplaats (bodemtype en vochtgehalte in de bodem) in overweging wordt genomen. Tevens is het van belang om de bestuivingsvorm mee te nemen in de overweging. Een kweker kan hier bij helpen. Een eventuele entknobbel van fruitbomen dient bij het aanplanten 5 centimeter boven de grond te blijven.

Van staak tot knotwilg

1e zomer: de staak krijgt in het eerste jaar over de gehele lengte takken. Alle zijtakken lager dan 20 à 30 cm van de top worden met een snoeischaar verwijderd. Dit kan al een paar keer tijdens de eerste zomer.

1e winter: niets doen.

2e winter: de pruik uitdunnen, zodat de overblijvende takken meer ruimte krijgen. Dit noemt men stikken. Er blijven 8 tot 12 takken staan.

3e winter: zo nodig het stikken herhalen.

4e winter: nu wordt de boom voor het eerst geknot in de periode van half november tot half maart. Alle takken worden op ongeveer 5 cm van de stam afgezaagd.

5e winter: de pruik stikken. Er blijven 8 tot 12 takken staan

6e winter: niets doen.

7e winter: de boom knotten in de periode van half november tot half maart.

Beheer

Knotwilg: Met het oog op het tijdelijke verdwijnen van schuilmogelijkheden van onder andere steenuilen en de voedselvoorziening in het vroege voorjaar voor insecten, moet ervoor gewaakt worden dat niet alle knotbomen in hetzelfde jaar worden geknot (dit geldt niet voor de eerste knotbeurt). Breng spreiding aan, door bijvoorbeeld jaarlijks één van de drie bomen te knotten. Daarna kan de wilg eens in de 3-5 jaar geknot worden. Het is verstandig om niet langer dan 5 jaar te wachten met knotten, omdat de bomen dan gevoeliger worden voor de Watermerkziekte.

Fruitbomen: afhankelijk van de fruitsoort zijn andere snoeivormen wenselijk. Over het algemeen kan gesteld worden dat soorten met steenvruchten (o.a.

kers en pruim) gesnoeid kunnen worden wanneer de vruchten geoogst/gevallen zijn maar de boom nog wel blad heeft. Fruitsoorten als appel en peer kunnen aan het eind van de winter gesnoeid worden en eventueel in juni bij gesnoeid worden waarbij waterloten worden weggehaald.

Voor vragen over beheer van knotwilgen en fruitbomen kan contact worden opgenomen met het Coördinatiepunt Landschapsbeheer van het Brabants Landschap.

3.2.2 Scheerheg

Aanplant

Mogelijke soorten voor het grootste deel van de heg: meidoorn (*Crataegus sp.*), beuk (*Fagus sylvatica*), haagbeuk (*Carpinus betulus*), veldesdoorn (*Acer campestre*) en Japanse liguster (*Ligustrum ovalifolium*). Hierbij heeft het de voorkeur om een gemengde heg aan te leggen, waarbij enkele planten van dezelfde soort gegroepeerd aangeplant worden. Soorten die eventueel bijgemengd kunnen worden (maar beter gedijen in een bredere struweelhaag) zijn o.a.: kornoelje (*Cornus sanguinea*), kardinaalsmuts (*Euonymus europaeus*), hazelaar (*Corylus avellana*), inheemse liguster (*Ligustrum vulgare*) en eik (*Quercus robur*).

De heg kan aangeplant worden in een enkele rij met ongeveer 4 struikjes per strekkende meter. Deze dienen in een sleuf van 30 centimeter diep aangeplant te worden in vorstvrije periodes tussen november en februari. Indien beuk wordt aangeplant moet plaatselijk het plantgat worden aangevuld met potgrond i.v.m. een daar in aanwezige schimmel die de groei van de beuk bevordert.

Beheer

Om een dichte haag te krijgen dient deze vlak na aanplant gesnoeid te worden, zowel van de bovenkant als de zijkanen. Dit stimuleert vertakkingen. Laat de

heg ieder jaar iets hoger groeien tot de gewenste hoogte. De eerste jaren na aanplant kan de heg het best twee maal per jaar geschoren worden (eenmaal vóór de langste dag en eenmaal rond 1 oktober). Later kan worden overgegaan tot een minder frequente snoei (een keer per jaar of een keer per 2 à 3 jaar). Dit geldt vooral bij meidoorn- en gemengde heggen.

Eventueel kan er voor worden gekozen om de heg te vlechten, zodat deze nog beter in de streek past. Deze vorm van beheer vergt enige kennis, welke indien nodig kan worden verkregen bij organisaties die zich richten op het in stand houden van het Maasheggenlandschap.

3.2.3 Struweelhaag

Aanplant

Een struweelhaag heeft een ruiger karakter dan een scheerheg en wordt minder intensief beheerd. Bloei en vruchtvorming is hierbij het doel. Passende soorten binnen het landschap zijn: meidoorn (*Crataegus sp.*), veldesdoorn (*Acer campestre*), rode kornoelje (*Cornus sanguinea*), kardinaalsmuts (*Euonymus europaeus*), hazelaar (*Corylus avellana*), inheemse liguster (*Ligustrum vulgare*), eik (*Quercus robur*), Gelderse roos (*Viburnum opulus*), diverse wilde rozen en sleedoorn (*Prunus spinosa*). De planlocatie is niet gelegen in een buffergebied voor Bacterievuur, wat de aanplant van meidoorn mogelijk maakt.

Aanbevolen wordt om de stuiken in drie rijen, met een onderlinge afstand van 25 centimeter tussen de planten en de rijen, aan te planten. Hierbij de rijen in driehoek verband aanplanten. Om te veel concurrentie te voorkomen, dienen groepjes per soort te worden geplant (hetzelfde als bij de scheerheg). Voor algemene plantinstructies, zie scheerheg.

Beheer

Als de struiken meer dan twee meter hoog zijn, kan deze worden teruggezet. Struweel hagen laat men uitgroeien en worden om de 6 tot 12 jaar in zijn geheel terug gezet tot ruim een meter boven de grond.

3.2.4 Kruidenrijk grasland

Aanleg

Voor de aanleg van kruidenrijk grasland kan de handleiding van de firma Cruydhoeck gevolgd worden (<https://www.cruydhoeck.nl/advies/algemene-aanwijzingen-voor-aanleg-van-bloemenweides/t366>). Een goede voorbereiding is belangrijk voor een succesvolle bloemrijke weide. Let bij het inzaaien op de lokale omstandigheden (voedselrijke, droge zandgronden) en zaai inheems plantgoed. Voorkom het inzaaien van zogenaamde 'carnavals-mengsels': mengsels met bonte kleuren en snel resultaat, maar zonder waardevolle nectarplanten voor de lokale insecten en vaak geen duurzame instandhouding.

Beheer

Afhankelijk van het mengsel kan een zaadleverancier (o.a. Cruydhoeck, de Bolderik, Biodivers) voorzien in beheeradviezen. Voor algemene richtlijnen zie de website van de firma Cruydhoeck.